[Ao. 1820.]

[No. 1.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 1sten JANUARI 1820.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz. enz. enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Salut! *doen te weten.*

NADEMAAL bij eene resolutie, op heden in Rade van Indië genomen, is bepaald dat het eiland *Timor* eene onmiddelijke onderhoorigheid van *Java* zal zijn.

En nademaal hetzelve eiland mitsdien heeft opgehouden te behooren, tot het Gouvernement der Molukkos, waarmede hetzelve bij besluit van Kommissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, van den 24sten januari 1817 n°. 22, was vereenigd.

Zoo is het, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, van de voormelde bepaling bij deze Onze openbare publikatie aan een iegelijk kennis te geven, met bijvoeging, dat de uitzondering op de vrije vaart en handel, welke ten aanzien van de Molukfche eilanden, bij art. 117 van het *reglement op het beleid der regering, het justitie wezen, de culture en den handel in 's lands Asiatische bezittingen* is gemaakt, alsnu heeft opgehouden op het eiland *Timor* van kracht te zijn, alwaar, van nu af aan, gelijke vrijheid van vaart en handel zal bestaan, als in de overige Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, alom waar zulks gebruikelijk is, worden geaffigeerd en gepubliceerd in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, alle hoogere en lagere kollegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand te zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg den zestienden december des jaars een duizend acht honderd en negentien.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. C. BAUD.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 24 — *schip De Zeeuw, L. Woutersen, van Canton in China den 9den dec.*

— 25 — *Americ. brik Orient, J. Gerdler, van Marblehead den 25sten julij.*

— 27 — *schip Maria, C. W. Hammars; van Antwerpen den 15den dec., passagiers den heer Thonters en vrouw.* — *Eng. schip Britannia, W. Lake, van Sinkapur den 19den dec.*

— 28 — *Americ. schip Two Brothers, J. Gilchrist, van Salem den 25sten augustus.*

— 30 — *Z. M. fregat Wilhelmina, kapt. Diobetz, van Sumatra den 24sten dec., passagiers de heer Raad van Indië, Muntinghe en eenige inlandsche Prinsen met hun gevolg.* — *Americaansche brik Homer, G. Batchilder, van Manilla den 16den december.*

Vertrokken.

Dec. 25 — *brik Boeang Besie, B. Paijr, naar Sourabaija, passagier W. Fredrik.*

— 28 — *Fransch. schip La Rose, L. Hardij, naar Bourdeaux, passagier de majoor, J. F. Abbema.* — *brik Fortuin, D. A. Isanks, naar Tagal.*

— 30 — *brik Marsoor, Said Mohamat bin alie Bargaba, naar Sourabaija.*

— 31 — *schip De Zeeuw, L. Woutersen, naar Middelburg, passagier de ritmeester Johannes Revius.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip Nassau en fregat Wilhelmina; schepen Elizabeth, Henriette en Betseij, Pekin, Arinus Marinus, Maria en Admiraal Buiskes; brikken Assistentie, Coanhing, Timor, Maria, De Goede Voornemens, Indramaijoe, Goanlie, Hapsing, Marianne en Florus; schoeners Haphien, Vredes Hoop, Sansaa, Active en Sala, Sala Martha. — *Eng. schepen Duke of Wellington, Sinkapore, Morning Star, Canada, Borneo, General Stuart, Britannia en brik Gesina.* — *Amerik. schepen Union en Two Brothers; brikken Orient en Homer.* — *Fransch schip Les Quatre Freres.*

BATAVIA, *den 31 december.*

Door het gouvernement is aan al de Residenten langs de kust te kennen gegeven, dat uit eene allezins verpligtende en heusche mededeeling, door den Engelschen Gouverneur van *Poelo Pinang* aan den Nederlandschen Gouverneur van *Malakka* gedaan, is gebleken dat op dat eiland en op het naburige *Queda*, thans heerschende is de ziekte, bekend onder den naam van *Cholera Morbus* en *Mort de chien*, welke in de laatste tijden groote verwoestingen heeft aangerigt onder de bevolking van *Hindostan*.

Dat, ofschoon het twijfelachtig zij of deze ziekte van eenen aansteekenden aard is, de voorzigtigheid echter aanraad om voorzorgen in acht te nemen ten aanzien van alle schepen en vaartuigen, komende van *Malakka, Poelo Pinang, Queda, Achin* en *Pedir*, en dat daarom het gouvernement verlangt:

1°. Dat, bij de aankomst van eenig schip of vaartuig van de hierbovengemelde of nabijgelegene plaatsen, niemand van de scheeps equipagien of passagiers zich naar land zal mogen begeven, noch gemeenschap houden met de wal of met andere schepen, dan na dat daartoe van wege den Resident verlof zal wezen verleend.

2°. Dat, alvorens dit verlof te verleenen, de Resident door een geneeskundig persoon zal doen onderzoeken, hoedanig de staat is der gezondheid van de schepelingen en passagiers, en of zich geene verdachte zieken of reconvalescenten aan boord bevinden, en zoo ja, welke maatreg len ten hunnen opzigte zouden behooren genomen te worden.

3°. Dat de Residenten vervolgens in elk geval waar zulks noodig is, met overleg van de plaatselijke geneeskundigen, de te nemen maatregelen, naar gelang der omstandigheden zullen bepalen.

Voorts worden nog op last van het gouvernement algemeen gemaakt de onderstaande voorschriften omtrent de behandeling der „CHOLERA MORBUS," welke met de hierboven gemelde mededeeling van den gouverneur van *Poelo Pinang* zijn ontvangen, en welke de vruchten zijn van vele waarnemingen door de Engelsche geneesheeren gemaakt.

„ Aan iederen lijder door brakingen overvallen geve men een van de calomel poeders (20 greinen aan europeanen en 15 aan inlanders) met 60 druppels laudanum in water, waar bij kan gevoegd worden een weinig brandewijn, indien dezelve te krijgen is, en zoo dit de irritatie van de maag mogt stillen, kan de lijder elk half uur eene once van het cholera-mixtuur gebruiken, tot dat hij warm en in allen opzigte beter wordt.

„ Ingeval de brakingen na verloop van één uur of daaromtrent terug komen, kan het toedienen van calomel en laudanum, alsmede het gebruik van het mixtuur, telken half ure herhaald worden.

„ Daar het aanbrengen van warmte, een van de krachtigste middelen is tot herstelling der circulatie, waarvan het behoud van den lijder afhangt, zoo wordt ten ernstigste aanbevolen den patient in elk geval, zoo spoedig doenlijk in een warm bad te plaatsen, tot zoo lange de pols terugkomt en eene genoegzame graad van warmte is teruggebragt.

„ Bij gebrek van een bad, kan men den lijder met warm water begieten, of wel, tot vrijvingen met warm flannel, asch, zout of zand toevlugt nemen, zorg dragende dat de hitte niet zoo groot zij dat dezelve blaren op de huid veroorzaakt.

„ Wanneer het verkrijgen van een warm bad moeijelijk is (zoo als veelal bij de inlanders het geval is) kan men onder de slaapplaats van den lijder een of meer potten met kokend water plaatsen, en de waasem door middel van matten of dekens opvangen, waardoor hetzelfde als door een warm bad zal worden verkregen.

„ Dit middel is zeer krachtig tot herstelling der warmte, en het gemak waarmede hetzelve altoos kan worden aangewend, is eene sterke aanbeveling tot deszelfs gebruik.

„ Indien na een of tweemaal het mixtuur te hebben gebruikt, de warmte van het ligchaam niet spoedig terugkeert, kan eene geringe hoeveelheid warme wijn, dan wel een weinig brandewijn of geneyer (spirits) en water alle half uur gegeven worden, of zelfs meermalen, wanneer zulks voor noodig wordt gehouden.

„ Eene hevige dorst vergezelt gewoonlijk deze ziekte. De lijder moet volstrekt niet in het drinken toegegeven worden, maar zich nu en dan vergenoegen met een of twee lepels warm rijst of brood water.

„ Indien de calomel geene laxatieve uitwerking op de ingewanden heeft, na een verloop van twaalf uren, en zoo des lijders krachten genoegzaam zijn hersteld, kunnen een of twee lepels kastor olie, of ook wel eenige weinige greinen jalappe en calomel (15 van het eerste en 3 van het laatste) worden toegediend, ten einde dat effect te weeg te brengen."

Wij hebben met het laatst van Antwerpen aangekomen schip MARIA, Nederlandsche nieuwstijdingen ontvangen tot 8 juli. Dezelven brengen dus onze Europische berigten weinig vooruit.

De toestand van Europa in het algemeen scheen rustig en rustbelovend, afgerekend eenige gistingen in Duitschland.

Door het te laat in handen krijgen der nieuwspapieren zijn wij voor deze keer niet

m maken meer te leveren dan eenig Nederlandsch nieuws, getrokken uit de Staats- en Haarlemsche Couranten. Wij zullen ons echter haasten in de volgende nummers het belangrijkste meerdere nieuws mededeelen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den 24den junij 1819.*
Op woensdag, den 7den julij aanstaanden, zal alhier, in de Kloosterkerk, geopend worden het algemeen synode der Hervormde kerk, onder presidie van den ridder *W. L. Krieger*, eersten hofprediker; terwijl de heer *Donker Curtius*, te Arnhem, de functien van vice-president zal waarnemen; vernemende men wijders, dat de heer *C. de Leeuw*, predikant te Utrecht, tot het doen der rede bij het *openen*, en de heer *H. W. G. A. Visser*, te IJsbrechtum, tot het doen van zoodanige rede bij het *sluiten* der synodale vergadering verzocht is.
(*Haarlemsche Courant.*

TIEL, *den 14den junij.*
Onlangs is alhier door den stads heelmeester, *J. Bal*, eene proef genomen, welke, ofschoon in andere landen met goed gevolg te werk gesteld, en dus niet nieuw, echter, ter wegneming van ongegronde bedenkingen, nuttig zijn kan. Hij heeft namelijk met koepokstof geënt eene pas drooggemaakte koe, en op den vierden dag, na de inënting bespeurde men aan dezelve zigtbaar de verschijnselen van werking, welke toenemende, op den negenden dag alle de vereischte teekenen van volkomene werking opleverden, wanneer de vier entpuisten aan het bovengedeelte van twee spenen bij het uijer, den volgenden dag, zijnde de tiende na de inënting, door duidelijke indeuking, verhevene randen, roode kringswijze gevormde roosachtige ontsteking, volledige rijpheid vertoonden. Twee der entpuisten geopend zijnde, verschaften eene aanzienlijke hoeveelheid helder vocht (lijmpha), waarvan een volwassen persoon en een kind, oud zeven maanden, dadelijk zijn ingeënt, bij welke de uitwerking volkomen aan de verwachting voldaan heeft, zoodat, op den negenden dag, na de gedane inënting, aan verscheiden kinderen de stof, van deze entpuisten genomen, heeft kunnen toegediend worden.
Deze proefneming leert duidelijk, dat de koepokstof hare geaardheid en dus beveiligend vermogen blijft behouden, daar de gebezigde stof, reeds meer dan twee jaren geleden, oorspronkelijk van eene koe te Geervliet aan meer dan honderd onderscheidene voorwerpen, van het een tot het ander, bij tijdvervolg, was overgebragt.
(*Staats Courant.*

BRUSSEL, *den 19 junij 1819.*
De vierde verjaardag van den roemrijken slag van Waterloo is hier ter stede plegtig gevierd. Alle de militaire en burgerlijke overheden hebben het *Te Deum* in de Hoofdkerk bijgewoond. De keur-compagnie van de schutterij heeft een middagmaal gegeven, waarop vele toepasselijke toasten met geestdrift zijn gedronken.

den 20 junij.
Heden namiddag is Z. M. de Koning naar Maastricht vertrokken; men verzekert, dat Hoogstdezelve zich naar Luik en Namen begeeft en slechts eenige dagen afwezig zal zijn.
Z. M. de Koning zal, op zijnen togt langs de Maas, de werken van Luik, Hoei en Namen in oogenschouw nemen. Aan deze vestingen wordt ook nog gedurig gearbeid: men verneemt, dat het kasteel van Hoei inzonderheid merkwaardig zal zijn, uit hoofde van de uitgestrekte en sterke vestingwerken, welke thans om hetzelve worden aangelegd. — H. H. H. H. de Prins en Prinses van Oranje zijn te Brugge aangekomen, en aldaar door de menigte met een algemeen vreugdegejuich ontvangen; Hoogstdezelve worden mede tegen het einde van de loopende week terug verwacht.
De Generaal Vandamme is uit Frankrijk in de Nederlanden aangekomen en zal, zoo men verneemt, vooreerst zijne woonplaats in Gent vestigen.

LUIK, *den 22 junij.*
Z. M. de Koning is heden in deze stad gearriveerd en heeft dadelijk de werken van de citadel geïnspecteerd; daarna heeft Z. M. de geschutgieterij in oogenschouw genomen en vervolgens de vestingwerken van de Chartreuse bezigtigd. Z. M. is overal door eene eerewacht verzeld geworden.

BRUSSEL, *den 23 junij.*
H. H. K. K. H. H. de Prins en Princes van Oranje zijn te Brugge prachtig onthaald en van daar naar IJperen vertrokken.
Men heeft thans een begin gemaakt met de versraaijing en vergrooting van 's Konings paleis; hetzelve moet in het aanstaande jaar volbouwd zijn; omtrent het nieuwe paleis van den Kroonprins is nog niets zekers bepaald. Alle deze en dergelijke werken houden zoo vele arbeiders aan den gang, dat men ten deze schier handen gebrek heeft.
(*Haarlems. Courant.*

BRUSSEL, *den 24 junij.*
Z. M. de Koning, na de linie der vestingen, welke aan de Maas worden opgerigt, van Maastricht tot aan Namen, te hebben bezocht, wordt heden avond op het paleis te Laeken terug verwacht.
Z. Exc. de baron *Fagel*, minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het Engelsche hof, is, gisteren, in deze stad gearriveerd, van Londen komende.

ALKMAAR *den 24sten junij 1819.*
H. K. H. de Prinses Douarrière van Brunswijk Lunenburg, heeft zich dezer dagen, met de de beide jonge brunswijksche Hertogen, welker doorluchtige Vader, nu vier jaren geleden, mede voor de nederlandsche belangen strijdende, bij *Quatre Bras* roemrijk sneuvelde, naar den Helder begeven, en is, op hare reize derwaarts en van daar terugkeerende, door den voorzitter den Burgemeester dezer stad, den heer Fonteijn Verschuir, ontvangen en ten zijnen huize afgestapt.
Aan den Helder hebben Hoogstdezelve de zeeweringen, vestingwerken, nieuwe haven, groote en drooge dokken en sluiswerken in oogenschouw genomen. De zachte en geregelde opening van de nieuwe koopvaarders schutsluis met hare waaijer deuren, tegen twee voeten keerend water, de werking der stoom-machine, de dijken, fortificatien, de nieuwe haven-kaai en het nieuwe werk, hebben de bijzondere aandacht opgewekt. H. K. H. heeft aan de Hoofden en Directeuren hare goedkeuring op de minzaamste wijze betoond.
Het vorstelijk gezelschap is met 's Konings jagt *Batavia* door jaagpaarden getrokken, door het nieuwe kanaal, naar het zand gevaren en van daar met een binnen jagt naar Alkmaar terug gekeerd. — Zoo wel aan den Helder, als te Alkmaar heeft H. K. H. menigvuldige blijken van genegenheid en eerbied van de zijde der inwoners ondervonden.
(*Haarlems. Courant.*

GENT, *den 25sten junij.*
Van Nieuwpoort wordt, in dagteekening van den 21sten dezer, het volgende gemeld:
„ Z. K. H. de prins van Oranje is, heden, ten 10 ure, alhier aangekomen, ten einde onze vestingwerken te bezigtigen. Hoogstdezelve werd, onder het gebulder van het geschut en het gejuich der toegevloeide menigte, aan de Iperschepoort, door de regering ontvangen. Na een gedeelte der werken te hebben bezigtigd, begaf Z. K. H. zich naar eene te dien einde op eene hoogte opgeslagen tent, alwaar vernuft en smaak zich vereenigden bij de aanvalligheid der roemrijke herinnering van den gedenkwaardigen veldslag, welken prins *Maurits* van Oranje, op den 2den julij 1600, op onze kusten leverde, alsmede van den grooten dag van den 16den junij 1815, door den moed van den prins, het voorwerp van dit feest, gewijd. Al aar gebruikte Hoogstdezelve een treffelijk ontbijt, hem door de officieren van het garnizoen aangeboden. Hierna bezigtigde Z. K. H. het overige der fortificatien en hield revue over het alhier in garnizoen liggende 2de bataillon der 6de afdeeling nationale infanterie.
„ Bij Hoogstdeszelfs vertrek had eene deputatie der broederschap van Sint-Sebastiaan, eene aloude, door Z. M. onzen Koning herstelde instelling, de eer, om, bij monde van derzelver president, den Prins haar register aan te bieden; de Prins gewaardigde zich niet alleen, zich tot beschermer en lid van dezelve te verklaren, maar klom van het paard en zette voor altoos deze broederschap luister bij, door zijnen naam, op de plaats zelve van Sint-Sebastiaan, werwaarts hij zich begaf, in het register te schrijven, belovende de broeders, om de eerste reis, dat Hij zich weder onder hun midden zou bevinden met hen, met den pijl, naar het wit te zullen schieten. Z. K. H. is dadelijk van hier naar Ostende vertrokken, alwaar H. K. H. zijne doorluchtige gemalin, Hem verwachtte.”

BRUSSEL, *den 25sten junij.*
Z. M. heeft, bij besluit van den 16den junij ll., bepaald, dat, te beginnen met den 1sten augustus aanstaande, het beheer van alle de ontvangsten en uitgaven van het Rijk zal worden vereenigd, in diervoege, dat de verschillende werkzaamheden daartoe betrekkelijk zullen worden gedirigeerd door eenen Minister van Financien, en door twee Directeurs-Generaal; waarvan de eerste den titel zal voeren van *Directeur-Generaal der In- en Uitgaande Regten en Indirecte Belastingen*, en als zoodanig het beheer zal hebben over de in- en uitgaande regten en watertollen, de accijnsen, de regten van registratie, griffie, hypotheek en zegel, die van successie en eigendoms overgang bij overlijden, de domeinen en loterijen; terwijl de tweede de titel zal hebben van *Directeur-Generaal der Directe Belastingen en Posterijen*, en als zoodanig het beheer zal uitoefenen over 's Rijks directe belastingen, over de werkzaamheden van het kadaster en over de posterijen. Wordende daarentegen de tot dus verre bestaan hebbende afzonderlijke algemeene directie der posterijen gesupprimeerd, en blijvende het beheer over het regt van den waarborg der gouden en zilveren werken gedemandeerd aan het kollegie van Raden en Generaalmeesteren der Munt, invoege als zulks bij de wet van den 19den mei jl., is vastgesteld.
De Minister van Financien zal, onder de onmiddelijke bevelen van den Koning, personeel belast zijn met de directie van 's Rijks schatkist, met de algemeene contrôle van alle 's Rijks ontvangsten, en met het bestuur van alle de uitgeven, welke uit de schatkist gedaan worden.
De beide voornoemde Directeurs-Generaal zullen, ten aanzien van het dagelijksch beheer en de gewone en voortloopende administratie van dat gedeelte der inkomsten van den Staat, hetwelk aan hunne zorg is toebetrouwd, directelijk met den Koning werkzaam zijn.
Alle onderwerpen, de financien betreffende, welke mogten leiden tot het daarstellen van nieuwe wetten of algemeene verordeningen, of tot het maken van wijzingen in de bestaande, zullen worden overwogen in eenen Raad van Financien, welke zal worden voorgezeten door den Minister van Financien, en voorts bestaan zal uit de twee Directeurs-Generaal hier voren genoemd, benevens twee leden van den Raad van State, daartoe door den Koning telken reize voor een half jaar te benoemen, terwijl, in speciale gevallen, tot het deel nemen aan de deliberatien van dien raad, nog zullen worden geroepen zoodanige in of buiten ambtsbetrekkingen geplaatste personen, als Z. M. zal geraden oordeelen.
Ten gevolge der hierbovengemelde bepalingen zijn benoemd, tot Directeur-Generaal der in- en uitgaande regten en indirecte belastingen de Staatsraad *Appelius*, tot dus verre Directeur Generaal der in- en uitgaande regten en Accijnsen, en tot Directeur Generaal der directe belastingen en posterijen, de Heer *J. W. Dedel*, laatstelijk referendaris der 1ste klasse bij het Departement van financien voor de administratie der registratie en der Domeinen, doch bevorens belast geweest met de administratie der directe belastingen; en voorts tot leden van den Raad van financien voor de eerste zes maanden, ingaande met den 1sten augustus aanstaande, de Staatsraden: Baron *Goubau van Bergeijk* en Jr. *H. L. Wichers.*
(*Staats Courant.*

BRUSSEL *den 26sten junij 1819.*
De Engelsche Generaal M'Gregor, welke voor de Independenten van Zuid-Amerika te veld trekt, heeft te Londen volmagt gelaten aan eenen gewezenen Aide-de-camp van den voormaligen Koning van Napels, om volk voor hem aan te werven en hem krijgsbehoeften van allerleien aard te doen toekomen. Men verneemt, dat gemelde zaakgelastigde ook hier te lande reeds aanzienelijke aanbestellingen heeft gedaan van klein geweer, welke eerlang en wel zeer spoedig naar Engeland zullen worden gezonden, om verder naar Zuid-Amerika te worden overgescheept. Men voegt er bij, dat verscheidene oude militairen, welke niet in dienst zijn gesteld, pogingen bij genoemden zaakgelastigden aanwenden, om mede op eene voordeelige wijze naar Zuid-Amerika te worden gezonden.
Z. M. de Koning is eergisteren op het kasteel van Laeken terug gekomen. Hoogstdezelve heeft zijne tevredenheid te kennen gegeven over de nieuwe werken en den ijver, waarmede men aan voltooijing derzelve arbeidt.
Binnen kort vertrekt Z. M., zoo men verzekert naar de noordelijke provincien.

BRUSSEL, *den 27 junij.*
De Prins en Princes van Oranje bevinden zich tegenwoordig te Bergen. HH. KK. HH. zullen aldaar, heden, een luisterrijk feest bijwonen, hetwelk hun door de stad is aangeboden.
HH. KK. HH. hebben, gedurende hun verblijf te IJperen, de aloude en groote hoofdkerk, aan Saint-Martin gewijd, bezigtigd, alwaar het praalgraf van den bisschop *Jansenius*, in 1668 overleden, mitsgaders de schoone schilderijen van *Suret*, en die van het beleg van IJperen, in 1383, door de Engelsche en in opstand geraakte Gentenaren, voornamelijk hunne aandacht tot zich hebben getrokken. Te Oudenaerde hebben de doorluchtige reizigers de gestichten van liefdadigheid, alsmede de aan de verligting der lijdende menschheid gewijde etablissementen bezigtigd, en hebben overal, tevens met treffende vertroostingen, blijken gegeven der weldadige gevoeligheid, welke hen kenschetst, der zorgvuldigheid, welke zij steeds voor de ongelukkigen koesteren en der bijzondere achting, welke zij de perso-

aen, die zich aan de eervolle zorg, om dezelve te verzachten, wijden, toedragen. De oppassers van het gasthuis te Oudenaerden zijn, door Z. K. H., onder de bijzondere bescherming des gouvernements gesteld.

(*Staats Courant.*

MENGELINGEN.

NIEUWJAAR 1820.

Het is reeds zoo dikwijls nieuw jaar geweest, dat het ons er al mede gaat als de dichters met de lieve mei; het is eene oude stof en de denkbeelden zijn uitgeput, of wel (kiesche lezers verschoonen het misselijke van het beeld) „ het vet is van den ketel.

Dan, zoo weinig de mei om de dichters geeft, geeft ook het nieuwjaar om de courantschrijvers; het komt maar met alle zijne zorgen, waaronder eene der eersten is, een passend artikeltje voor de courant te vinden.

Evenwel, om de zaak van eene meer ernstige zijde te beschouwen, het nieuwjaar zal, hoe dikwijls ook teruggekeerd nimmer nalaten in de ziel van den denkenden mensch betrachtingen te wekken, die hoewel doorgaans niet in rozenkleuren gehuld, toch nimmer zonder nut blijven.

Dit grootboek der menschheid met zijne driehonderd zes en zestig bladzijden, doet zich dan voor de 5961 keer, gemiddelde berekening, (volgens het zeggen van onzen almanak, dien men op dit punt toch wel dient te gelooven) wederom open, en wij alle die het beleven, vinden er onze plaats in voor ons debet en credit, te gelijk met het saldo van het vorige jaar. Wij alle hoopen en verlangen, de eene dit, de andere weer iets anders, maar toch eigenlijk alle hetzelfde, — *gelukzaligheid.*

Staatsmannen *en gros* berekenen thans de middelen tot in stand houding en uitbreiding der groote huishouding; maar, hoe groot ook hunne wijsheid zij en hoe fijn ook de vooruitberekeningen worden gesponnen, zij zien even als wij het aankomende jaar in blanko en rekenen met ons op goed geluk.

De *detaillisten* hebben het nog al wat gemakkelijker. De inkomsten van den padi-oogst, der koffij-teelt en van den zout-aanmaak zijn nog al met den vinger aan de neus en de pen in de hand te berekenen, en zoo dan onverhoopt ook al de hemel een nat jaar zendt, welaan! dan mag hij het ook verantwoorden, denkt menig jong ambtenaar, die met twintigjarige oogen dikwijls over het papier naar den rij-weg ziet om de *Karetta* zijner aange bedene te ontdekken; en die, zoo hij ambtshalve het saldo van het afgeloopen jaar als schrieltjes opgeeft, toch zonder fout een batig saldo in het hart van zijn meisje vaststelt; hoewel het eene door gaans niet beter toetreft dan het andere, zoo hem niet een oudgast uit de verlegenheid helpt.

Dan, verliezen wij ons niet in deze diepten; het mogt ons anders gaan als een zeker iemand bij *Milton*, die in het onmeetbare ruim viel, waarmede hij nog zonde bezig zijn, zoo hem geene weldadige wolk ondersteund had, op welke gunst wij juist niet mogen rekenen en toch ook in alle gevalle geene wolk, maar op zijn hoogst eene bak met drukinkt zouden kunnen vergen.

Wenden wij ons liever met een opregt en welgemeend „ *gelukzalig nieuw jaar*" tot onze lezers in het algemeen, en daar toch volgens stijl en praktijk van het negentiende jaarhonderd, niets om niet gedaan wordt, verzoeken wij ernstiglijk om hunne goede gunst voor de courant van 1820. Mogen de klagten over de dorheid der Bataviasche Courant in de overdenking gesmoord worden, dat wij op zes graden zuider breedte woonen, en verre, verre, zijn van die *gelukkige* gewesten, waar de kunsten en wetenschappen bloeijen; waar het eene volk het andere voorbij streeft, in de uitbreiding van kennis en—tijdschriften; waar de nieuwe uitvindingen zich verdringen; waar men leert vliegen en velocipedes maakt; en waar het papier en de drukinkt zoo goed koop zijn.

Laten echter ook de zonen van Apollo, waarvan er eenige in de heerlijke dalen van dit verrukkelijke land zich bevinden (zie sommige nummers dezer courant sedert 1816) zich niet zoo zeer in het genot der schoone natuur verdiepen, dat zij ten eenemale zwijgen en, als van het goddelijk schoon betoverd, *roerloos staren;* maar laten zij nu en dan onze mengelingen verrijken met navolgingen dier groote meesters, die Nederland thans waarlijk in overvloed oplevert.

Eindelijk, daar de nieuwe uitgever toch ook half en half verpligt is eene soort van inleiding en apologie te stellen voor den nieuwen jaargang eener Courant, wier uitgave hij met jeugdige en onbedrevene handen staat te beginnen, wenscht hij onder welduiding van het publiek en zonder zich met den grooten *Cervantes* te willen gelijk stellen, hetzelfde, wat deze in de voorrede van zijnen *Don Quichotte* wenschte, (waarvan kopie in het fransch als bijlaag bescheidenlijk in eene noot hieronder verschijnt*) en besluit deze rhapsodie gaarne met een woord, dat te gelijk zijne wenschen, hoop en verpligtingen insluit: — *Toegevendheid!!!*

———*———

*Lecteur oisif, zoo heft de goede Don Michel aan, Lecteur oisif, ai-je besoin de te jurer que je voudrois que cet ouvrage fût le plus beau, le plus parfait, le plus agréable des livres (gazettes) Malheureusement tu sais bien qu'à l'œuvre on reconnoît l'ouvrier. Que pourroit produire un esprit aussi peu cultivé que le mien, sinon un sujet bizarre, extravagant, sans suite, sans ordre, rempli d'imaginations qui ne sont jamais venues à personne? D'ailleurs je travaille en prison (de geneigde lezer versta dit allegorisch) et *le lieu n'inspire pas*, &c.

Trop souvent l'amour paternel fascine tellement les yeux d'un père, qu'il regarde comme des graces les défauts de son enfant. Don Quichotte (Cette gazette) n'est pas le mien, (la mienne) elle n'est que mon fils adoptif (ma fille adoptive) ainsi, mon cheur lecteur, je ne viens point, selon l'usage, solliciter à genoux ton indulgence. Libre de ton opinion, souverain maitre de ton avis, tu peux me juger à ton gré. Le bien ou le mal que tu diras de moi ne te vaudra ni châtiment ni récompense.

———*———

Wij hebben voorgenomen, ten beste der mengelingen, uit de latere Vaderlandsche Dichters nu en dan iets schoons uit te kippen, en maken thans een begin met *Wiselius*, wien wij het laatst hebben leeren kennen en beminnen.

Daar het geheele talent van een courantschrijver, gewoonlijk in de kunst bestaat, om wel te *plunderen*, mogen wij hopen dat de toegevende lezer ook van ons niet meer zal vergen.

DE TIJD.

Immortalia ne speres, monet annus, et almum.
Quae rapit hora diem.

HORATIUS.

Wat baat het, dat we, in 't daaglijks rijzen
En dalen van den zonnegloed,
Als met den vinger aan zien wijzen,
Hoe snel de tijd daar henen spoed?

Wat baat het, dat Anaximander (*)
Der stonden voortgang op een plaat,
Zoo als zij volgen na elkander,
Zich voor ons oog vertoonen laat?

Wat baat het, om aan zand of water,
In heldoorschijnend glas gestort,
Bepaald te weten, hoe veel later,
't Bij dag of nacht gestadig wordt?

Wat baat het, om van kerk en toren,
In stad en dorp en open veld,
Een schellen klank en galm te hooren,
Die elk der uren afloop meldt?

Wat baat het, dat ons luide slagen
Ook t'huis der stonden vlugt verraên,
Ja, dat we een kunsttuig met ons dragen,
Om ieder tijdstip na te gaan?

Men geeft. helaas! wel acht op de uren,
Maar schaars op 't nad'ren van de dood,
Als moest het leven eeuwig duren,
Dat ons deez' nietige aarde bood.

Wanneer men toch de levensstonden
Niet doelloos, niet gedachtloos meet,
Waarom de tijd dan dwaas verstonden
En meest aan nietigheên besteed?

Waarom dan, zonder zielsbeklemming,
Dien schat zoo kwistig doorgebragt,
En zelden op onze eindbestemming,
Met angst en huivring, doorgedacht?

Voorzeker is dit een der kwalen,
Weleer door uw vermetelheid,
Bij 't rooven van de zonnestralen,
Prometheus, over de aard verspreid!

Of zeg mij welk een hel-vermogen
Begoochelt dus der menschen-zin?
Zij stoppen de ooren, sluiten de oogen,
En sluimren naast een afgrond in;

Een diepen afgrond; fel aan 't branden,
Die hen met open muil belaagt;
Wiens gloed hun eenmaal de ingewanden
Met onbeschrijfbaar wee verknaagt.

Ontwaakt, ô wufte stervelingen!
Ontwaakt! slaat elken klokslag gaê!
Heft de oogen op, tot hooger kringen,
En peinst het doel uws levens na!

(*) *Uitvinder van den zonnewijzer.*

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, als daartoe geautoriseerd bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal d. d. 7den december jl. no. 11, maakt bij deze bekend, dat voor dit loopende jaar, de jaarlijksche stilstand der verkoopingen bij het Vendu-departement, zal plaats hebben, van primo tot medio januarij, in plaats van medio tot ultimo december aanstaande.

BATAVIA, *den 14 december 1819.*
De Resident van Batavia.
P. H. VAN LAWICK VAN PABST.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, als daartoe geautoriseerd, bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16den dezer n°. 20: maakt bekend, dat de aangifte en registratie van lijf-eigenen, welke ingevolge Publicatie van den 3den juli jl. had moeten zijn volbragt voor of op den laatsten november jl., bij gemelde resolutie op nieuw is opengesteld en verlengd geworden tot ultimo april 1820, na welken tijd het register der lijf-eigenen voor finaal gesloten zal worden gehouden.

Dat naar aanleiding van het verdere bepaalde bij welmelde resolutie, te rekenen van en met primo januari aanstaande, de voorschreven aangifte en registratie van lijf-eigenen niet meer op het Stadhuis, maar aan het politie kantoor in de *Koestraat*, bij de aldaar tot dat einde vacerende kommissie zal moeten geschieden, des morgens van *acht* tot des middags *één* uur, zon- en feestdagen uitgezonderd.—

Dat diensvolgens op nieuw aan de bewooners der onderscheidene wijken en buiten kwartieren zal bekend gemaakt worden, de tijd waarop zij zich ten voorschreven einde, ter bedoelde plaatsen zullen moeten laten vinden, met zich brengende, alle zoodanige bescheiden, welke duidelijk kunnen doen kennen, dat de personen welke men verlangt te doen registreren, werkelijk lijf-eigenen zijn; wordende bij deze nogmaals alle eigenaren dezelve herinnerd aan het 10de artikel der gedachte publicatie, houdende bepaling, dat alle lijf-eigenen, welke niet binnen den gestelden tijd ter registratie zijn aangegeven, zullen worden beschouwd als geëmancipeerd en van den band der slavernij ontslagen.

BATAVIA, *den 23 dec. 1819.*
De Resident voornd.
P. H. VAN LAWICK VAN PABST.

Advertentie.

ALZOO de raad van justitie te Batavia, aan J. G. Sweebe, in kwaliteit als door denzelven raad benoemd curator over het alhier, ter reede liggend verlaten schip DUKE OF WELLINGTON met deszelfs toebehoren, gevoerd geweest door wijlen kapitein *Samuel Stout*, heeft verleend appointement van edictale citatie *advalvas curiæ*, tegen alle en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt of pretentie te hebben op het voorzeide verlaten schip DUKE OF WELLINGTON, met deszelfs toebehoren.

Zoo is het dat ik, *Hendrik Nollemans*, gezworen exploiteur bij den raad van justitie bij deze voor de eerste maal dagvaarde, alle en een iegelijk die vermenen eenig regt of pretentie te hebben, op het boven omschreven alhier ter reede liggend verlaten schip DUKE OF WELLINGTON met deszelfs toebehoren, om te compareren dan wel gemagtigden te zenden, ter rolle van gezegden raad op donderdag den 3den februari aanstaande, des morgens de klokke half acht uren precies, ten einde hun regt en pretentie te institueren en sustineren, en voorts te aanhoren zoodanige eisch en conclusie als hij curator ten dage dienende zal doen en nemen, sub pœne dat tegens degene welke daaraan zullen in gebreke blijven, zal worden geimponeerd, een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 21 december 1819.

De gezworen exploiteur voornoemd.
H. NOLLEMANS.

Advertentie.

Op maandag den 17 januari 1820.

ZAL door vendu-meesteren, ten overstaan van eene kommissie van wege den Raad van Justitie te Batavia, verkooping worden gehouden, ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal gehouden worden, van

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de Groote-rivier, in het blok M, sub no. 4.

Voorts zoo als de gedachte vastigheid ter plaatse voorz. gelegen, en toebehoorende is aan den Chinees *Tio Tjeetjseeng.*

Daaromme is er iemand, die eenig regt, actie, of toezegging, op het voorz. perceel, zouden willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorz. executie en verkooping, die komen en make het mij ondergeteekende bekend.

Die gading heeft om het voorz. perceel te koopen, die kome ten dage, ure, en plaatse voorz., aanhooren de kondities en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokslag, aan de puije van het raadhuis te Batavia, op den 1sten januari 1819.

H. NOLLEMANS,
Eerste D. G. E. bij den Raad van Justitie te Batavia.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den Procureur *Cornelis Johannes de Pecker*, in kwaliteit als benoemde curator over den verlaten boedel van *Bartholomeus Jacobus Dirk van der Wall*, bij rekweste gedane verzoek, aan hem geaccordeert heeft citatie bij edicte, tegens allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tegens voormelden *van der Wall* mogten vermenen te hebben.

Zoo is HET, dat ik *Daniel Pijll*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur van welmelden Raad, mits dezen allen en eenen iegelijk, die op en tegens voormelden *Bartholomeus Jacobus Dirk van der Wall*, eenige actie op pretentie sustineren te hebben, mits dezen dagvaarde, om in persoon of door gemagtigden, ter rolle van hun achbare te compareren, op Woensdag den 19den januarij 1820, 's morgens ten half acht uren, ten einde hunne pretentie aantegeven, te verifieëren en voorts te procederen als naar regten, sub pœne; dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig silentium.

Aldus gedaan en gepubliceerd voor de puije van den Raad-zaale van Justitie te Samarang, dezen 15den december 1819.

DANIEL PIJL.
Eerste gezw. exploiteur.

Advertentie.

ALZOO de raad van justitie te Sourabaija aan den procureur *J. Koster*, voor en in naam van den sequester in de boedels van insolvent overledenen alhier, en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen de insolvent overledenen *D. Offerman*, *H. J. Lupke*, *H. Nieuwenhuijzen*, *J. C. Barreveld*, *H. Zuurdonk*, *F. E. Feiffer*, *J. V. Greiner*, de Portuguees *Degorio Sanso*, en de Chinees *Lim Salie*, heeft verleend mandament van citatie op ende jegens alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt actie of pretentie op de voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben.

Zoo is HET, dat ik *Jan van Amsterdam*, gezworen exploiteur bij welmelden raad bij deze voor de tweede maal dagvaarde, alle bekende en onbekende die eenig regt actie of pretentie, ten laste van voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben, om op woensdag, die wezen zal den 12den januari 1820, des morgens de klokke half acht uren precies, ter openbare rolle van welmelden raad te compareren, dan wel gemagtigdens te zenden, ten einde het eerste defaut te purgeren en als nog hunne actien te institueren, voorts te procederen tot het judicium præferentiæ et concurrentiæ, sub pœne dat tegen de non comparanten en defaillanten zal worden verleend een eeuwig silentium.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Sourabaija, den 4den december 1819.

De gezworen exploiteur voornoemd.
JAN VAN AMSTERDAM.

Advertentie.

DE ondergeteekende Superintendent van het Vendu-departement, herinnert hiermede alle debiteuren zoo civiele als militaire die in hunne betaling nog ten achteren zijn gebleven over de maand julij jl., alsmede over vroegere maanden, om daarvan de voldoening te komen doen op het vendu-kantoor, voor of uiterlijk met ultimo dezer maand december.

Wordende het aan de belanghebbenden wijders ter kennis gebragt, dat bij het Vendu-departement vastelijk besloten is, om op maandag den 3den januari 1820, alle alsdan noch achterstallig bevonden wordende civiele debiteuren, dadelijk ter geregtelijke invordering in handen van den Procureur van het Vendu-departement te stellen, en wel die over de maand juli ll., volgens instructie tot parate executie, en die van vorige maanden ter ordinaire dagvaarding; zullende verders de militaire debiteuren, aan derzelve Militaire Administratie overgelaten worden.

BATAVIA, *den 16 dec. 1819.*
B. F. VON LIEBEHERR.

Post-kantoor te Batavia.

NAMENS den Resident van Batavia, wordt ter kennisse van het publiek gebragt, dat aan het Post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven, geopend zijn, om te worden verzonden

naar,	schip,	kapitein.
Bengalen,	*Morning star*,	Wallace.
Dito,	*Stanmore*,	H. B. Forlesse.
Amsterdam,	*Elizabeth*,	C. Pakes.
Dito,	*Henriette en Betsij*,	L. Schneiders.
Dito,	*Union*,	Oxnard.

welke in lading liggen en in den loop dezer maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending, onder adres van den Post-meester aan de Post-kantoren, te Samarang en Sourabaija, worden bezorgd.

Generaal Post kantoor te BATAVIA *den 31sten december 1819.*
De fung. Post-Meester,
A. C. THIESSEN.

Wisselkours.

BATAVIA, *den 31sten dec. 1819.*

Op Holland, 3-m. zigt, 53 à 54 *ft.* per *Sp. mat.*
6-m. zigt, 55 à 56 *ft.* per *dito.*
Op Engeland, 3-m. zigt, 5 à 5/3 per *dito.*
6-m. zigt, 5/3 à 5/6 per *dito.*
Op Bengalen, 1-ft. dato 200 *sicca ropijen* per 100 *Sp. matten.*

*** Getrouwd,
Jan Hendrik Pich,
met
Alida Cornelia Houtman.
BATAVIA, *den 19 december 1819.*

*** Getrouwd,
Henderik Coenraad Daniel Beijnon
met
Anna Maria Dorothea Langewal.
BATAVIA, *den 26 december 1819.*

*** Op den 10den junij 1819, is te *Sambas* op *Borneo*, overleden de heer *Michiel Kern*, waarvan bij dezen uit naam van de ondergemelde executeuren word kennis gegeven.

VAN DE POLDER, *kapt. bij het 25 batt. inf. van linie.*
DE RAET, *eerste luit. bij het 25 batt. inf. van linie.*
BATAVIA, *den 15 dec. 1819.*

*** Op den 15den dezer, overleed te Samarang, tot mijne en mijner huisvrouw innige droefheid, in den jeugdigen leeftijd van 12 jaren en 3 maanden, mijn aangehuwde zoon *C. J. W. Hensen*, in leven kadet bij het Militaire-school; dit verlies is ons zoo veel te smertelijker, daar wij volgens het getuigenis van zijne superieuren, van dezen veel belovenden jongeling groote genoegens hadden te wachten.

PASSOUROUANG, *den 19 dec. 1819.*
DE VILLE,
Luitenant Kolonel en Kommandant te Passourouang.

*** HEDEN ochtend ten 7 uren overleed, na eene verlossing van eene jonge dochter, mijne waarde huisvrouw *Anna Margaretha Voogd*, in den ouderdom van 19 jaren.

BATAVIA, *den 28 december 1819.*
J. F. SMIT.

*** HEDEN overleed aan eene uitterende ziekte in den ouderdom van 58 jaren Vrouwe *Aletta Arnolda Reeper*, laast weduwe *Hillebrink.*

BATAVIA, *den 27sten dec. 1819.*

*** De insolvente boedels van wijlen *James Knags & Hermanus Scheij*, aan de Desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk die aan dezelve boedels iets verschuldigd is, of van dezelve te vorderen heeft, bij deze opgeroepen om daarvan opgave te komen doen, ter Secretarij der kamer binnen den tijd van zes weeken, van heden afgerekend.

BATAVIA, *den 25 dec. 1819.*
Op last van de Desolate boedelkamer,
De Secretaris,
J. C. COX.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 1sten JANUARI 1820.

Advertentie.

AL de genen die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van den alhier overledenen, klerk bij den Raad van Justitie, *Hendrik David Everaars*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden gerekend, aan den ondergeteekenden agent der Samarangsche Weeskamer.

W. E. BERKHOLST.

SOURABAIJA, *den* 8 *dec.* 1819.

Advertentie.

AL de genen, die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan de boedels van de ab-intestato overledene Chinezen *Tan Poot-in* en *Oei Bieko*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken van heden gerekend, aan den ondergeteekenden agent der Samarangsche Weeskamer.

W. E. BERKHOLST.

SOURABAIJA, *den* 8 *dec.* 1819.

Advertentie.

AL diegenen, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan of van den boedel van wijlen den kapitein *van Son*, gelieven daarvan opgaaf te doen, voor den 15den januarij 1820.

WELTEVREDEN, *den* 17 *dec.* 1819.

Uit naam der weduwe.

VAN MEEKEREN, *majoor.*

Advertentie.

DE ondergeteekenden het Eiland Java verlatende, hebben tot hunne gemagtigden aangesteld, den heer *Skelton & Co.* te Batavia, en den heer *L. Steitz*, te Soekaboemie, welke heeren zich wel hebben willen belasten, met het beheer hunner zaken. Zijnde de laatstgenoemde heer mede door hen aangesteld, tot administrateur van hunne landen, gelegen in de Preanger-regentschappen.

ANDRIES DE WILDE,
CHRISTOFFEL STEITZ DE WILDE.

SOEKABOEMIE, *den* 5 *dec.* 1819.

Advertentie.

AL degenen die iets te vorderen hebben van, dan wel schuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Willem Jacob Vecris*, gelieven aangave of betaling te doen, uiterlijk met ultimo januarij aanstaande, aan den ondergeteekende testamentaire executeur.

C. DANIELS.

BATAVIA, *den* 23 *dec.* 1819.

Advertentie.

AL de genen welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den op den 5den december ll., in het militaire hospitaal te Samarang, overledene 2de luitenant van het regiment huzaren n°. 7, *Frank van Suijdam*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken na dato dezes aan deszelfs testamentaire executeuren.

J. GISSER, *ritm. adj.*
J. B. GENIETS, *ritm. kwartm.*
H. SAGERMANS, *1ste luit. van kled.*

SAMARANG, *den* 10 *dec.* 1819.

Advertentie.

DIE iets te pretenderen heeft van, of verschuldigt is aan den ondergeteekenden, gelieve hiervan opgave en betaling te doen aan den heere *J. A. Bogaardt*, als deszelfs gemagtigde.

BATAVIA, *den* 17 *december* 1819.

I. D. MICHEL.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft van ofte verschuldigd is, aan de nalatenschap van wijlen vrouwe *Aletta Arnolda Reeper*, laast weduwe *Hillebrink*, gelieve daarvan aangave en betaling te doen voor ultimo Februari 1820 aan den testamentairen executeur.

NICOLAUS ENGELHARD.

BATAVIA, *den* 19 *dec.* 1819.

Advertentie.

AL degenen die iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *J. A. Zwekkert*, in leven gepensioneerd munt-meester, te Sourabaija worden verzocht daarvan opgaven te willen doen voor ultimo januari 1820 aan de gesubstitueerde executeuren.

A. G. DE ROOCK.
D. F. MEIJER.

SOURABAIJA, *den* 15 *dec.* 1819.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den heer *L. Schneider*, kapitein van het schip *Henrietta & Betseij*, gelieve daarvan opgave en betaling te doen binnen acht dagen, van heden afgerekend, ten kantore van

ROMSWINCKEL & BRANDT.

BATAVIA, *den* 30 *dec.* 1819.

Advertentie.

DE ondergeteekende verzoekt die gene waarvoor hij zich als borg mogt hebben geinterponeerd, binnen den tijd van een maand gerekend van heden, zich van andere borgen te voorzien, rekenende hij zich na dien tijd ontslagen.

BATAVIA, *den* 17 *december* 1819.

D. MARTIN.

Te koop.

DE TUIN op Cramat, met de daarop staande Gebouwen, thans bewoond door den heer *Mooijaart*; informatie bij den heer *Leps*, in de Stad.

Te Koop.

EEN erf bebouwd met een steenen-huis met voor en agter gallerij en vijf kamers met pannen gedekt, benevens stallingen, combuis, dispens, &a. thans verhuurd voor sp. mat 30 per maand, gelegen op het drossers-pad nabij noordwijk, voor ropijen 3000; op raads kennis onder borgtogt van a borgen ten genoege van den verkooper: nadere informatie bij de heer *Leps* in de Stad, bij wien nog uit de hand te koop is een biljard met deszelfs toebehooren.

Te koop.

EEN tuin gelegen op Molenvliet, voorzien met een nieuwgebouwd woonhuis, stalling, wagenhuis, en verdere bijgebouwen, te bevragen bij mevrouw de weduwe *Caulier* op Molenvliet.

Te huur of te koop.

EEN goed geschikt negotie-huis, met dies twee naast elkander liggende pakhuizen, staande in de jonker-straat tusschen het huis van de heer *David Marslijn*, en het negotie-huis van de heer *Brandt & Co.* te bevragen bij den eigenaar.

S. VAN MINDE.

Uit de hand te koop.

TEGENS billijke prijzen, mits contante betaling, een partijtje huismeubelen, twee slaven, een bengaalsche palanquin, een bendij, een rij-paard, een paar hollandsche krul honden, als ook eenige boeken, te bevragen bij *M. J. Ruijt* op het Konings-plijn, achter het huis van den heer *Matak* op Noordwijk.

Uit de hand te koop.

TEGEN kontante betaling, een kapchais met twee schimmel en twee zwarte paarden met dies tuigen en de stalgereedschappen; voorts een schimmel rijpaard met zadel en toom, alles dagelijks (zon- en feestdagen uitgezonderd,) te bezigtigen des morgens voor acht en des avonds na vijf uren, bij den ondergeteekenden op den weg van Tanabang.

C. PAKES.

BATAVIA, *den* 18 *dec.* 1819.

Advertentie.

BIJ *Westermann & DeNijs*, zijn de ondervolgende goederen te bekomen, als Delfsche boter in ¼ en ⅛ vaatjes, saucijs de bologne, Amerikaansch meel, extra goede madera en roode wijn, dito op vaten, tafel lakens, groene tafelkleeden, nankien, alsmede, pas aangebragte rijst, en verscheide artikelen meer.

Advertentie.

BIJ *Barbier*, in de buiten Nieuwpoortstraat zijn te bekomen Manilla sigaren, vin de la rose, longbouchon, brandewijn in kisten, geweeren, fraaie naaidoosjes, astraal lampen, en andere goederen meer.

For Sale.

AT *Messrs. Rutter & Co.'s*, a quantity of good CLARET, in bottles, on reasonable terms.

Te koop.

DE ondergeteekende heeft onlangs ontvangen per het Hollandsche schip MARIA van Antwerpen, een schoon assortiment van Engelsche goederen uitgekozen expres voor deze markt, bestaande in:

Engelsche pale ale in vlesschen; aardewerk en glas-werk groot assortiment, catoene goederen, neteldoek, thlalij, Engelsche zijde en catoene kanten; staalen waaren, geplatineerde goederen, sadelwerk, spiegels, bijouterie en galanterie, wollen lijnwaat, gemaakte klederen, catoene gaaren, spelden en nalden, stroo en beever hoeden, passementen, metaalen knopen, handschoenen, wollen tafel kleedjes, parapluies, schrijf kistjes, kurken, &a., als ook madera en roode wijn in vlessen; en seltzerwater:

Alsook voor uitvoer, roode wijn in vlessen.

W. P. PATON.

BATAVIA, *den* 30 *december* 1819.

Advertentie.

BIJ den ondergeteekenden op Molenvliet zijn voor contante betaling nog te bekomen, eenige weinige exemplaren der leerredenen van professor *van der Palm*; acht deelen compleet tegens *f* 24 Indisch. Zoo ook van de bijbel voor de jeugd, door denzelve, mede acht stukjes a *f* 12 Indisch.

A. BUSSINGH.

BATAVIA, *den* 24 *dec.* 1819.

Bekendmaking.

WIJ hebben het genoegen bij deze kennis te geven van de admissie van den heer *Frederik Herman Spengler*, als een deelhebber in ons negotie-huis.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

BATAVIA, *1ste januari* 1820.

Advertisement.

WE have the pleasure to announce to the public the admission of Mr. *Frederick Herman Spengler*, as a partner in our concern.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

BATAVIA, *1st January* 1820.

Advertentie.

DE vriendschap en veelvuldige goedheden, welke de teekenaar in een zeventienjaarig verblijf op Java genoten heeft, maakt het hem tot een der aangenaamste pligten, daar voor zijnen vrienden dank te zeggen en hun bij zijn vertrek naar het Vaderland, van harten eene voortdurende gezondheid en voorspoed toetewenschen.

ANDRIES DE WILDE.

BATAVIA, *den 20 dec.* 1819.

Vracht en Passagie.

NAAR CALCUTTA, over BENCOOLEN en MADRAS, met het snelzeilende nieuwe gekooperde schip STANMORE, kapitein *H. B. Torlesse*, groot 381 tonnen, zal in den loop der aanstaande week zijlen, hebbende reeds een groot gedeelte der vracht geëngageerd, is bijzonder ruim en gemakkelijk ingericht voor passagiers. Addres aan den kapitein of bij de heeren *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *den 23 dec.* 1819.

Freight and Passage,

FOR CALCUTTA, touching at BENCOOLEN and MADRAS, with the new, fast-sailing, coppered, Ship STANMORE, Captain *H. B. Torlesse*, 381 Tons burthen, having already engaged great part of her Cargo, will sail in the course of next week, and has excellent accommodations for Passengers; apply to the Captain or to Messrs. *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *23d Dec.* 1819.

Voor vracht naar Holland.

HET gekoperde fregat schip MARIA, kapitein *C. W. Hammar*, groot 330 tonnen, zal gereed zijn om vracht in te neemen aanstaande maand, addres bij

W. P. PATON.

BATAVIA, *den 31 december* 1819.

Freight for Holland.

ON the good ship THE GENERAL STUART, burthen per register 636 Tons, *Grainger*, commander, has excellent accommodations for passengers. Apply to

MESSRS. COLVILLE, JUTTING & CO.
No. 50, Great River-street.

L'INSTITUTION Française tenue par *Mr. Didès*, commencera ses exercices littéraires sous peu de jours dans le local de l'instruction publique à Weltevreden.

Whereas,

A SMALL BOX, marked I. D. containing JEWELLERY, which came out of the LORD WELLINGTON, Captain *Anderson*, consigned to *John Dalton*, Batavia, appears to have been lost or mislaid since the arrival of that ship in these roads; this is to give notice, that any information relative to the said package, will be thankfully received by the aforesaid *John Dalton*, and any expence paid that may have occurred, East-side, Great-river-street, Batavia.

Gestolen.

BIJ den ondergeteekende in het Kampement Weltevreden in de nacht van den 21 december:

Een goud horologie met dito ketting zijnde een time keeper plat formaat, witte plaat en goude wijzer.
Twee nieuwe Engelsche jagt-geweeren met enkelde lopen de maker bekend *Wilson*, Londen.
Een vergulde pook met ijvoor gevest.

Die hiervan eenige informatie geven kan, zal daar voor eene behoorlijke belooning genieten.

F. THIERENS WILTENAER.

Advertentie.

DE heeren *Boudet & Chasteau*, geven mits deze aan het publiek te kennen, dat er in hun pakhuis in de nacht tusschen den 18 en 19 dezer een diefstal gepleegd is, van onderscheidene koopwaaren, bestaande in linnen, zijde-stoffen, casimieren, catoene kousen, &a. &a. grijze en zwarte hoeden, waarvan de grijze gemerkt zijn met een hartje, beschreven *d'Evrard de Marseille* doch voornamentlijk drie fraaije pendulen, waarvan een staande, de andere staande op vier vergulde pijlaaren, en de derde, met de figuren van *Paul en Virginie*; degene die den dader zal kan aantoonen, zal voor zijne moeite eene goede belooning genieten.

BOUDET & CHASTEAU.

BATAVIA, *den 23 december* 1819.

JAVASCHE ZEE ASSURANTIE SOCIETEIT.

ALGEMEENE VERGADERING van *Actie-houders*, en *Verkiezing* van *Directeuren*, op woensdag den 12den januarij 1820, des voormiddags ten 10 uren, in het lokaal op de beurs.

BATAVIA, *den 23 december* 1819.

De secretaris der Javasche Zee Assurantie Societeit voornoemd.

H. BLOM.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.